

zmatečnosti z docela jiných důvodů, než které jsou uvedeny v dovolání. Dovolatelka totiž tvrdí, že žaloba tato nepatří na pořad práva, jelikož žalující strana mohla žalovati na plnění, t. j. na odevzdání pozemků. Takto neprávem uplatňuje však dovolatelka ustanovení § 477 č. 6 c. ř. s., jak o tom svědčí zařazení § 228 c. ř. s. vedle právě zmíněného paragrafu. Nemohou se zajisté ustanovení c. ř. s. vzájemně vylučovati, jak by tomu bylo v tomto případě podle názoru dovolatelky, kdy by nepatřila na pořad soukromého práva žaloba určovací, která jest přece šem 228 c. ř. s. upravena a přímo na pořad práva soukromého poukázána. Dovolatelka zaměňuje ve svých vývodech náležitosti oprávněné žaloby určovací s náležitostmi určujícími pořad práva soukromého. Poněvadž však podle §§ 477, odstavce prvý, 494 a 513 c. ř. s. dlužno k důvodům zmatečnosti míti zření z úřední moci, nezáleží na tom, jakými skutečnostmi dovolatelka tuto zmatečnost odpodstatňuje. Žaloba jest označena na první straně slovy »o určení, že žalované nepřísluší nárok na prodloužení nájmu«, a obsahuje žalobní prosbu, by uznáno bylo právem, že žalovaná nemá nároku na prodloužení pachtu pozemků a je povinna to uznati. Tímto konečným návrhem byly soudy podle § 405 c. ř. s. vázány. Žalující strana domáhá se tímto sporem téhož rozhodnutí, jaké bylo vydáno v řízení nesporném u okresního soudu dne 23. prosince 1919 proti Josefu Z-ovi, který si rovněž požadoval pro sebe právo na prodloužení pachtu k pozemkům v žalobní prosbě označeným a to současně se svou manželkou, nynější žalovanou Annou Z-ovou. Dlužno tedy zkoumati, zdali zákon ze dne 30. října 1919, č. 593 sb. z. a n. ponechává pronajímateli na vůli, by námitky proti prodloužení pachtu podle § 11 zmíněného zákona uplatňoval buďto sporem nebo v řízení nesporném. § 12 právě zmíněného zákona neponechává však pochybnosti o tom, že jest jedině nesporné řízení cestou zákonně přípustnou, zamýšlí-li pronajímatel uplatniti námitky proti nároku na prodloužení pachtu. Žalující strana však v nesporném řízení nepodala námitek proti nároku nynější žalované Anny Z-ové, ačkoliv tato podle vlastního tvrzení žalující strany v podání ze dne 8. prosince 1919 nárok na prodloužení pachtu k pozemkům, v žalobní prosbě uvedeným, ohlásila. Žalující strana také ničeho nenamítala proti usnesení okresního soudu, které výslovně pominulo rozhodnutí o nároku Anny Z-ové. Podle § 11 svrchu zmíněného zákona mělo toto opomenutí strany žalující v zápětí ztrátu práva obnově pachtu vůči Anně Z-ové odporovati. Posléze zmíněné zákonné ustanovení mluví všeobecně o ztrátě práva obnově pachtu odporovati a neobmezuje tedy ztrátu tuto na řízení nesporné, nýbrž na veškeré způsoby, jimiž by pronajímatel mohl odporovati nároku na prodloužení pachtu, pročež jest vyloučeno, aby žalující strana mohla sporem uplatňovati své promeškané námitky proti Anně Z-ové.

Čís. 612.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., o zajištění půdy drobným pachtýřům.

Příhláška požadovacího nároku má zásadně býti přihláškou písemnou. Přijal-li však vlastník ústní přihlášku, vyhovující požadavkům § 13 zá-

kona, není požadovacím nároku na ujmu, že přihláška nestala písemně.

(Rozh. ze dne 22. července 1920, R II 191/20.)

Rekursní soud nepřiznal požadovateli do vlastnictví pachtovaný pozemek, poněvadž přihláška vlastníku musí býti přihláškou písemnou, požadovatel však ohlásil požadovací nárok vlastníku pozemku ústně.

Nejvyšší soud obnovil usnesení okresního soudu, jímž uznán požadovací nárok.

Důvody:

Zákon ze dne 27. května 1919, č. 318 sb. z. a n., stanově v § 12, že kdo hodlá uplatnit své právo požadovací podle tohoto zákona, musí ohlásiti svůj nárok vlastníku pozemku nebo hospodářské správě vlastníkově, — měl patrně na mysli přihlášku písemnou. To vyplývá již z doslovu § 13, ve kterém se uvádí, co v ohlášení má býti uvedeno. V ohlášení lze uváděti něco jen tehdy, když se ohlášení děje písemně; stalo-li by se ohlášení ústně, uváděl by se obsah § 13 při ohlášení. K tomu nehledíc vedou úvahy praktické k požadavku přihlášky písemné. Jest všeobecně známo, že u některých vlastníků, jmenovitě u hospodářských správ velkostatků činí počet podaných přihlášek několik set, ne-li více. Nelze rozumně se domnívati, že by bylo požadováno bývalo na vlastnících, aby přijímali a zaznamenávali ústní přihlášky, obsahující veškeré údaje v § 13 uvedené, když by k tomu nebyl stačil personál vlastníků, do jichž práv a zájmů zákon bez toho tak hluboko zasahuje a jimž nelze tedy ukládati břemena a povinnosti mimořádné v zákoně výslovně neuvedené. Nutno také mítí zření k ustanovení posledního odstavce § 15 dotčeného zákona, dle něhož, zmešká-li vlastník lhůtu k oznámení, má se za to, že souhlasí s údaji v přihláškách obsaženými. I toto ustanovení poukazuje k přihlášce písemné, zvláště když při pouhé ústní přihlášce bylo by z pravidla sotva lze dokázati vlastníku obsah učiněné přihlášky. Tyto úvahy pohnuly asi také ministerstvo spravedlnosti k tomu, že v článku I. výnosu ze dne 30. června 1919 č. 12.314/19 (č. 19 věstníku) upozornilo soudy na to, že nárok má býti ohlášen písemně, což došlo výrazu též ve vzorci čís. 1 soudům doporučeném. Drobným pachtýřům bylo tedy úředně oznámeno, že mají ohlásiti své nároky písemně, a vlastníci požadovaných pozemků, po případě jejich hospodářské správy mohli odmítati přihlášky ústní. Pakliže však v tom kterém případě přes to přijali přihlášku ústní, vyhovující předpisům § 13 dotčeného zákona a takto se spokojili ústní formou přihlášky, nemůže to býti na újmu požadovacímu právu dotčeného drobného pachtýře, to tím méně, když zákon, ač — jak uvedeno — předpokládá přihlášku písemnou, přece přímo nezakazuje ústní přihlášky. V přítomném případě jest zjištěno, že požadovatel několik dní před 14. červencem 1919, tedy ve lhůtě zákonem stanovené, učinil u správce obročí ústně přihlášku podle § 13 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., a nebylo tvrzeno, že správce obročí odmítl podanou přihlášku. Dle toho, co výše bylo vyloženo, dlužno tudíž v tomto případě ústní přihlášku pokládati za dostačitelnou. Opačný názor rekursního soudu jest mylným, a ježto i zákonná doba pachtovní byla uznána

a jinakých námitek proti požadovacímu právu stěžovatele nebylo vzneseno. bylo vyhověno dovolacímu rekursu pachtýřovu a změnou usnesení soudu rekursního obnoveno usnesení prvního soudu.

Čís. 613.

Zákon o společnostech s omezeným ručením.

I převod závodního podílu dědictvím lze učiniti závislým na souhlasu společníků, předpokládajíc, že zároveň uspořádá se ve společenské smlouvě případ, kdyby souhlas byl odepřen.

(Rozh. ze dne 27. července 1920, R I 520/20.)

Rekursu finanční prokuratury proti usnesení rejstříkového soudu, jímž povolen byl zápis společnosti s o. r., rekursní soud dal částečně místo, nevyhověl mu však, pokud čelil proti ustanovení bodu 8. společenské smlouvy, podle něhož vyžaduje se k převodu závodních podílů dědicem posloupností souhlasu všech společníků, ježto podle § 76 odstavec druhý zákona o společnostech s r. o. vůbec zůstaveno jest dispozici společníků, aby převod závodních podílů vázali dalšími podmínkami, než jak je stanoví § 76; v tomto směru nerozeznává zákon, zda jde o převod mezi živými či na případ smrti a nelze proto tvrditi, že ustanovení bodu 8. společenské smlouvy odporuje předpisu § 76.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu finanční prokuratury uložil společnosti, aby ve lhůtě, kterou rejstříkový soud určí, uvedla ustanovení společenské smlouvy v souhlas se zákonem také v bodě 8, sice že by byla z obchodního rejstříku vymazána.

Důvody:

Uvedené ustanovení, podle něhož k převodu závodních podílů nebo jich částí dědictvím třeba jest souhlasu všech společníků, není sice samo o sobě závadným a neodporuje předpisům zákona o společnostech s r. o., neboť nelze se domysleti, proč by ustanovení § 76, odstavec druhý, které dovoluje, učiniti převod odvislým od souhlasu společnosti, mělo platiti jen pro převod mezi živými. Zájmu veřejnému to neodporuje, a pokud jde o společnost samu, je zájem její v obou případech týž: zákon chce společnosti dáti na ruku možnost, aby se chránila proti tomu, by převodem nevnikaly do společnosti nevítané živly, a toto nebezpečí jest zajisté stejné při převodu dědictvím jako mezi živými. Avšak nelze přehlížeti, že toto ustanovení společenské smlouvy jest nedomyšleno; nepravíť nic o tom, co nastati má, když souhlas bude odepřen, jak se záležitost dědictví vyřídí, kdo a jak podíly závodní, jež by jinak dědicům připadly, převezme a jak dědicové mají býti odškodněni. Dokud o tom není žádného ustanovení, jest řečený článek smlouvy zmatečný, protože osud podílu jest zcela nejistým.

Čís. 614.

Zemský zákon pro Čechy ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. z., o dědické posloupnosti ve statky střední velikosti.